

SAVONIA

Rahoittaja
 **Jatkuvan oppimisen ja
työllisyyden palvelukeskus**

**OPINNÄYTETYÖ - AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTO
SOSIAALI- JA TERVEYSALA**

IHANA MINÄ

Työskentely varhaiskasvatukseen käyttäen Lattiakuvat- menetelmää.

TEKIJÄ Hanna Leppänen

Koulutusala Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala		
Tutkinto-ohjelma Sosionomin tutkinto-ohjelma		
Työn tekijä Hanna Leppänen		
Työn nimi Ihana minä. Työskentely varhaiskasvatukseen käyttäen Lattiakuvamenetelmää		
Päiväys	30.4.2025	20/2
Yhteistyötaho Alavan seurakunta varhaiskasvatus		
<p>Opinnäytetyö on kehittämistyö luonteeltaan. Kehittämistyön tarkoituksena oli kehittää Ihana minä -työskentely varhaiskasvatukseen käyttäen Lattiakuvatmenetelmää. Tarkoituksena oli toteuttaa työskentelyä alueen eri varhaiskasvatussyksiköiden kanssa. Tavoitteena oli vahvistaa lasten minäkuvaa ja osallisuuden kokemusta 3–6-vuotiaiden lapsiryhmässä. Kehittämistyön tavoitteena oli kehittää valmis työskentelymalli, joka jää Alavan seurakunnan varhaiskasvatuksen käyttöön.</p> <p>Kehittämistyön toimeksiantajana oli Kuopion Alavan seurakunnan varhaiskasvatus. Kehittämistehtävä toteutettiin lineaarisen nelivaiheisen mallin mukaisesti kevätkauden 2025 aikana. Kehittämistyön tuotteena tuotettiin Ihana minä -työskentely. Työskentelyssä vahvistettiin myönteistä minäkuvaa ja osallisuuden kokemusta lapsiryhmässä. Lapsia autettiin pohtimaan omia vahvuuksiaan ja ihastelemaan päiväkotiryhmänsä muiden jäsenten vahvuuksia.</p> <p>Ihana minä-työskentely soveltuu hyvin varhaiskasvatuksen lapsiryhmien käyttöön. Sen avulla voidaan vahvistaa lasten myönteistä minäkuvaa ja tukea lapsen osallisuutta lapsiryhmässä. Työskentelyn avulla lasten ja aikuisten vahvuudet tulevat näkyväksi, joka osaltaan vahvistaa hyvinvoivaa yhteisöä. Ihana minä-työskentelyn avulla voidaan toteuttaa ennaltaehkäisevää työtä ja vastata varhaista tuen tarpeisiin.</p>		
Avainsanat Lattiakuvat, positiivinen pedagogiikka, vahvuudet, osallisuus, katsomuskasvatus.		

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO.....	4
2	LATTIAKUVAT TYÖSKENTELYMENETELMÄ.....	5
3	POSITIIVINEN PEDAGOGIIKKA	6
3.1	Positiivisen pedagogiikan historiaa	6
3.2	Positiivinen pedagogiikka varhaiskasvatuksessa	7
3.3	Vahvuudet käyttöön.....	7
4	OSALLISUUS VARHAISKASVATUKSESSA.....	8
5	KEHITTÄMISTYÖN TARKOITUS JA TAVOITE.....	9
6	KEHITTÄMISTYÖN TOTEUTUS.....	10
6.1	Lineaarinen malli.....	10
6.2	Suunnittelu.....	11
6.3	Toteutus.....	12
6.4	Lattiakuvatöytäskentelyn pedagoginen dokumentointi.....	13
6.5	Arviointi ja päättäminen.....	14
7	POHDINTA.....	15
7.1	Kehittämistyön toteutuksen ja tuotoksen pohdinta.....	16
7.2	Eettisyys ja luotettavuus.....	16
7.3	Ammatillinen kasvu.....	16
7.4	Kehittämistyön hyödynnettävyys ja jatkoideat.....	17
	LÄHTEET	18
	LIITE 1:TIEDOTE PÄIVÄKODEILLE	19
	LIITE 2: FORMS KYSELYN TULOKSET.....	21
	KUVALUETTELO	
	KUVA 1. Lineaarinen malli.....	10
	KUVA 2. Lineaarinen malli omassa työssä.....	11
	KUVA 3. Alkutilanne Ihana minä työskentelyssä.....	12
	KUVA 4. Lapsen rakentama oma vahvuuspesä.....	13
	KUVA 5. Materiaalit, joista lapset valitsivat esineitä merkiksi omista vahvuuksistaan.....	13
	KUVA 6. Valmis vahvuuspesä tuotos.....	14
	KUVA 7. Lapsiryhmän valmis Ihana minä- lattiakuva.....	14

1. JOHDANTO

Kehittämistyön yhteistyötahona toimii Kuopion Alavan seurakunnan varhaiskasvatus. Kehittämistöiveenä oli kehittää työskentelymalli käyttäen lattiakuvat-menetelmää. Työskentelymalli jää Alavan seurakunnan varhaiskasvatuksen käyttöön.

Kehittämistyössä lähdin liikkeelle siitä, mikä itselleni on tärkeää varhaiskasvatustyössä eli positiivinen pedagogiikka ja lasten osallisuuden kokeminen osana ryhmää. Lapsen on tärkeää nähdä itsensä tärkeänä osana kokonaisuutta ja samalla myös nähdä hyvä itsessään ja näin lapsen itsetunto vahvistuu. Lapsen itsetunnon vahvistamisen keinoja ovat lapsen vahvuuksien, osaamisen ja onnistumisen huomaaminen (Kiviluote 2023, 22)

Positiivinen pedagogiikka on yksinkertaistettuna sitä, että opettamme lasta sanoittamaan hyvää itsestään sekä näkemään omat vahvuudet ja onnistumiset itsessään. Positiivinen pedagogiikka ruokkii hyvää lapsessa niin, että hänen on mahdollista kukoistaa. (Avola, Pentikäinen 2022, 32)

Osallisuus on lapsen oikeus, jota painottaa YK:n lapsen oikeuksien yleissopimuskin. (Kangas, Larstikka, Karlsson 2021, 57) Lapsen osallisuuden kokemus sisältää tunnekokemuksia, vaikuttamismahdollisuuksia ja oppimista. Lapsella on oikeus iloita itsestään. Hänellä on oikeus siihen, että muutkin nauttivat hänen seurastaan. Lapsi tuntee itsensä merkitykselliseksi, kun kokee osallisuutta. Hän tulee kuulluksi ja nähdyksi. Ennaltaehkäisevän työn näkökulmasta merkityksellistä on osallisuuden kokemus, tunne siitä, että on osallinen. Osallisuuden kokemus voi lapsiryhmässä syntyä konkreettisen toiminnan ja yhdessä tekemisen kautta. (Kangas, Larstikka, Karlsson 2017, 76-77)

Kehittämistyössä teorian tieto perustuu osallisuuden pedagogiikkaan, jonka tavoitteena on varhaiskasvatuskäisten lasten osallisuuden kokemisen vahvistaminen sekä positiiviseen pedagogiikkaan, jossa vahvistetaan lapsen myönteistä minä käsitystä. Kehittämistyössä tarkoituksena oli suunnitella työskentelymalli, jota voidaan käyttää varhaiskasvatuksen lapsiryhmille. Kehittämistyöni sisältää lattiakuvat työskentelymallin suunnitteluprosessin.

Lattiakuvat työskentely on pedagoginen, osallistava ja moniaistinen menetelmä. Siinä keskeistä on dialogisuus ja sen avulla on mahdollista käsitellä tunteita, elämäntuntemuksia ja arvoja. Menetelmänä se vahvistaa lasten osallisuuden kokemusta ryhmässä, kun lapset oppivat ilmaisemaan itseään, kuuntelemaan toisia ja olemaan osa sitä mitä yhdessä syntyy. Työskentely ohjataan aina ryhmätyöskentelynä. Kuvasta tulee erityinen, yhdessä tehty, mutta samalla se on myös jokaisen osallistujan oma. Lopputuloksena jokaisen oma näkökulma on otettu huomioon. Osallistujille se on moniaistinen visuaalinen kokemus, jota tehdessä liikutaan, tunnustellaan ja käytetään mielikuvitusta. (Aitlahti 2025)

2. LATTIAKUVAT TYÖSKENTELYMENETELMÄNÄ

Lattiakuvat saivat alkunsa 1970-luvulla Saksassa. Sisar Ester Kaufman oli lastentarhanopettajana vähävaraisten lasten parissa ja huomasi, että monet lapsista kaipasivat välittämistä ja arvostusta opettamisen sijaan. Kaufman alkoi kehittää menetelmää, joka tukisi lasta kokonaisvaltaisesti ja saisi lapsen näkemään itsensä arvokkaana ulkoisista puutteista huolimatta. Hän yhdisti kuvallisen, kehollisen, kerronnallisen ja itseilmaisun muodot. Uskonnonpedagogi Franz Kett työskenteli kuurojen parissa. Siellä käsillä tekeminen ja kuvallinen ilmaisu olivat avainasemassa oppimisessa. Kett tutusti sisar Esteriin ja tykästy hänen tapaansa toimia lasten parissa. Erityisesti Kett piti Esterin tavasta olla kunnioittavassa vuorovaikutuksessa lasten kanssa. Heidän yhteistyössään syntyi lattiakuvamenetelmäksi kutsuttu työskentelytapa. Suomessa tätä menetelmää on käytetty 2005 alkaen. (Aitlahti, 12)

Lattiakuvat ovat kokonaisvaltaista pedagogiikkaa mm. osallisuuden pedagogiikkaa. Yhdessä tekemisen kokemus ja kiireettömyys. Yhdessä rakennetaan kuva ja sitä ihailaan yhdessä. Myös ohjaaja on osa prosessia eikä ulkopuolinen. Osallistujan oman kokemuksen kuuleminen ja näkeminen sekä sen hyväksyminen. Ne avaavat tien itsensä hyväksymiseen ja oman itsen löytämiseen. Lapsi oppii leikkimällä, tekemällä ja havainnoimalla, liikkumalla. Lattiakuvat perustuvat lapsen luontaiseen toimintaan ja kiinnostuksen kohteisiin. Ne tukevat sosiaalista oppimista ja jakamista, yhteisöllistä ja yksilöllistä oppimista. Se antaa ryhmään iloa. Tämä työskentelytapa on kokonaisvaltaista ja osallisuutta lisäävää ne auttavat lasta keskittymään ja oppimaan. Lattiakuvatyöskentelyssä käytetään kaikkia aisteja. Siihen kuuluu visuaalista, sanallista sekä kehollista ilmaisua. (Aitlahti, Keränen-Pantsu, Mäkinen, Reina 2017, 15)

Lattiakuvien pedagogiikan vahvuus on siinä, että se on yksilö- ja ryhmätyöskentelyä samassa suhteessa. Työskentelyä tehdään tutussa ryhmässä. Kuitenkin kertomuksen tulkinnessa näkyy jokaisen omat ajatukset ja omat kokemukset. Lattiakuvissa ei ole yhtä totuutta tai päämäärää. Ohjaajan tehtävä on luoda turvallinen ilmapiiri. Avoin ja turvallinen ilmapiiri ryhmässä edistää oppimista ja lisää lapsen luottamusta omiin taitoihin sekä ryhmässä toimimiseen. (Aitlahti, Keränen-Pantsu, Mäkinen, Reina 2017, 20)

3. POSITIIVINEN PEDAGOGIIKKA

Positiivinen pedagogiikka pohjautuu positiivisen psykologian tieteenalaan. Positiivinen psykologia tutkii onnellisuutta ja hyvinvointia. Se kertoo siitä, kuinka voimme paremmin ja voimme saavuttaa pitkäkestoista hyvinvointia. Positiivinen psykologia antaa meille keinoja voida psyykkisesti paremmin aivan samoin kuin terveystiede auttaa meitä ymmärtämään fyysisestä hyvinvoinnista. (Avola 2017, 24)

Positiivinen pedagogiikka ottaa kantaa lähes kaikkeen mitä päiväkodeissa tapahtuu. Se on suuntaus, joka tutkii hyvinvointia päiväkodeissa ja kouluissa. Sillä tähdätään hyviin oppimistuloksiin sekä yksilön hyvinvointiin. (Avola 2017,30)

Hyvinvointi on tärkeä perusta, jonka varaan voidaan rakentaa sosiaalisia taitoja, oppimista, viisautta ja inhimillistä älyä. Hyvinvoivat lapset oppivat ja kehittyvät paremmin kuin lapset, jotka voivat huonosti. Tähän panostaminen on siis ensiarvoisen tärkeää. (Avola 2017, 31)

3.1. Positiivisen pedagogiikan taustaa

Toisen maailman sodan päätyttyä on psykologiassa paljon keskitytty ihmismielen varjopuoliin ja se on osaltaan toki ollut suurta mielenterveyden ongelmien diagnosoinnissa sekä hoidossa. Kuitenkin tuntuu, että on unohdettu ihmismielen toinen puoli eli se mikä tekee meistä onnellisia, hyvinvoivia ja menestyksekkäitä. Nämä asiat ovat seillä positiivisen psykologian ytimessä. Tavoitteena on saada yksilöt ja yhteisöt kukoistamaan. Jos poistamme pahoinvointia se ei vielä takaa kokonaisvaltaista hyvinvointia. Perinteisen psykologian tavoitteena on poistaa kuormia ja negatiivisia asioita. (Leskisenoja 2019, 17)

Positiivisen psykologian kautta voimme löytää kaikki ne mahdollisuudet, jotka avautuvat ja johtavat meitä kohti hyvinvointia ja kukoistusta. (Leskisenoja 2019, 18) Kun ihminen tuntee kukoistavansa, hän pystyy huomaamaan vahvuksiensa ja ymmärtää, että elämässä olevien hyvien ihmissuhteiden avulla hän kokee merkityksellisyyttä elämässään. (Yrttiaho, Posio 2021,69)

Monenlaiset myönteiset tunteet muodostavat hyvinvointimme pohjan. Kun voimme hyvin olemme luovempia ja pystymme paremmin vaikkapa ratkaisemaan ongelmia. Olemme idearikkaampia ja opimme paremmin. Tämä näkyy jo ihan pienissä lapsissa. Myönteiset tunteet nopeuttavat stressaavista tilanteista palautumista. Ne auttavat näkemään tulevaisuuden myönteisenä ja auttavat löytämään vaikeista tilanteista myös hyviä, valoisia puolia. Myönteiset tunteet auttavat meitä voimaan paremmin ihmissuhteissamme. Onnellisilla ihmisillä on tutkimusten mukaan ympärillään enemmän merkityksellisiä ihmissuhteita. (Leskisenoja 19-21)

Positiivinen psykologia ja sen kautta positiivinen pedagogiikka on paljon tutkittu tieteenala. Se on laajalle levinnyt kasvatussuuntaus. Ilman teoriaa on ei voi saavuttaa täyttä ymmärrystä ja jos ei ole ymmärrystä tulee toiminnasta helposti keinotekoista (Leskisenoja 2019,13)

Positiivinen psykologia tällaisenaan sai alkunsa Yhdysvalloista 2000-luvun vaiheessa professori Martin Seligmanin työn tuloksena. Seligman totesikin, että hyvinvointia täytyy opettaa ja sitä voidaan opettaa kuin mitä tahansa koulun oppiainetta. Perinteisestä psykologiasta tieteenalana se haarautuu positiivisen ja voimavarakeskeisen painotuksen ansiosta. (Leskisenoja 2019,17)

Positiivisen psykologian perusidea on löytää ihmisestä hyvää ja tunnistaa hänen vahvuutensa. Näin ollen ihmisen hyvinvointi lisääntyy ja voimistuu. (Ojanen 2014,10)

3.2 Positiivinen pedagogiikka varhaiskasvatuksessa

Lapsen vahvuuksien ja myönteisten hetkien huomaaminen vahvistaa itsetuntoa. Se lisää hänen uskoaan omiin kykyihinsä ja vahvistaa myönteistä käsitystä itsestään. Vahvuuksia on kaivettava esille ja sanoittaminen sekä sen näkyväksi tekeminen rohkaisee lasta. Vahvuuksista käytetyt sanat ovat positiivisesti latautuneita ja ruokkivat lapsen omaa käsitystään omista taidoista ja kyvyistä. Varhaiskasvatuksen tulee tunnistaa lapsen taitoja ja kiinnostuksen kohteita. Tämä tapahtuu hyvin tukemalla lapsen osallisuutta. Tärkeää on huomata lapsi puutekeskeisyyden sijaan osaavana ja paljossa onnistuvana henkilönä (Uusitalo-Malmivaara, Vuorinen 2017,17)

Positiivinen pedagogiikka varhaiskasvatuksessa on mm. lapsen hyvään keskittyvää, hyvinvointia edistävää, lapsen arvostamista sellaisena kuin hän on, uskoa lapsen mahdollisuuksiin, välittävää kohtaamista ja tasokasta pedagogista toimintaa. (Leskisenoja 2019, 43)

Huomioimalla vahvuuksia varhaiskasvatuksessa voidaan parantaa lapsen hyvinvointia, kasvua ja oppimista. Lisäksi on huomattu, että kun varhaiskasvatuksen työntekijöiden omat vahvuudet tulevat käyttöön he voivat tällöin paremmin. Silloin koko ryhmän pedagoginen hyvinvointi lisääntyy. Hyvinvoivasta yhteisöstä hyötyvät kaikki. Hyvinvoivassa yhteisössä lapselle muodostuu käsitys itsestään osaajana ja hänellä on psykologista pääomaa pärjätä elämän muutoksissa ja haastavissa tilanteissa. Lapsen vahvuudet huomioimalla tehdään ennaltaehkäisevää työtä, sillä jos lapsen vahvuudet jäävät huomaamatta varhaiskasvatuksessa, on vaarana, ettei lapsen myönteistä minäkäsitystä tueta riittävästi. (Wenström 2022, 15-17)

3.3 Vahvuudet käyttöön

Vahvuuksien tunnistaminen ja käyttäminen on positiivisessa pedagogiikassa yksi keskeisimpiä asioita. Omiin luontevahvuuksiin tutustuminen voidaan aloittaa jo hyvin nuorena vaikkakin siihen ei tarkoituksen mukaisesti pyrittäisikään. (Leskisenoja 2019, 155)

Tutkimukset osoittavat, että jo yksi- kaksivuotiailla voidaan havaita omia vahvuuksia. Se, että niitä huomioidaan jo varhaiskasvatuksessa, luo hyvän pohjan sille, että niitä käytetään myös aikuisena merkityksellisyyden lähteenä. Omien vahvuuksien käyttö hyödyttää myöhemmin harrastuksissa, ihmissuhteissa ja jopa työelämässä. Tutkimuksissa on todettu, että omien vahvuuksien löytäminen ja siitä ponnistaminen johtaa suurempaan menestykseen kuin omien heikkouksien ja puutteiden voittaminen. (Leskisenoja 2019,156)

4. OSALLISUUS VARHAISKASVATUKSESSA

Varhaiskasvatussuunnitelmanperusteissa (2022) keskeistä on osallisuus. Merkittävässä osassa on vuorovaikutus. Osallisuus rakentuu lapsen ja aikuisten välillä sekä myös lapsien välillä ryhmässä ja yksilönä. Kuunteleminen, henkilöstön sensitiivisyys, vastavuoroisuus, välittäminen ja sitoutuminen ovat keskeisiä teemoja osallisuuden pedagogiikan tutkimuksessa. (Kangas, Karlsson, Lastikka 2021,74)

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa (2022) tavoitteena on inklusiivisuuden kehittäminen oppimisympäristöissä. Inklusio tarkoittaa sitä, että jokainen kokee kuuluvansa mukaan. Sitä, että erilaiset ihmiset kokevat olevansa hyväksytyjä siinä ympäristössä, jossa ovat. Tässä kaikessa isoin merkitys on sillä, että lapsi tulee kuulluksi ja nähdyksi sellaisena kuin on ja tätä kautta siis osalliseksi. Osallisuus on keskiössä kaikessa tavoitteellisessa toiminnassa. (Oikkola 2022, 26)

Osallisuuden vahvistamisen tavoitteiden avulla voidaan tukea lapsen itsetuntoa, estää syrjäytymisprosesseja lapsiryhmässä, kasvattaa lapsia vastuullisuuteen ryhmän jäsenenä. Osallisuuden kokemus antaa tunteen yhteisöön kuulumisesta, se vahvistaa mielekkyyden kokemusta ja hallinnan tunnetta. (Järvinen, Mikkola 2015, 14)

Lapsen osallisuus on myös yhteisöllinen ilmiö. Osallisuus ei ole vain sitä, että vaaditaan huomiota itselle. Se on myös vastavuoroista, jolloin lapsi pysähtyy kuuntelemaan muita. Oleellista on myös se, että itseilmäisen lisäksi asettuu tarkastelemaan toisen ja koko ryhmän näkökulmasta asioita. Varhaiskasvatuksessa osallisuuden piiriin kuuluu lapset, henkilöstö sekä perheet, että yhteistyökumppanit. (Kangas 2021, 77)

Osallisuudella pyritään tukemaan lapsen itsetuntoa sekä edistämään oppimista ja kasvattamaan lasta vastuullisuuteen. Kun lapsi saa kokemuksia osallisuudesta hänen tunteensa oman elämänsä hallitsemisesta vahvistuu. Lapsi saa kokemuksen, että hänen sanoillaan ja teoillaan on merkitystä. (Fonsén, Heikka, Kangas, Vlasov 2018,36)

Osallisuuden painopisteenä on erilaisuuden tunnistaminen ja hyväksyminen sekä tasa-arvoisuuden periaatteet. Helpoiten lasten osallisuus toteutuu leikeissä, joissa hän pääsee itse käyttämään mielikuvitustaan ja määrittelemään leikin kulkua. Huonosti osallisuus tuntuu toteutuvan vahvasti rutinoituissa varhaiskasvatuksen toiminnoissa. Kuulluksi tulemisen kokemus on kaikista tärkeintä osallisuuden pedagogiikassa. (Fonsén, Heikka, Kangas, Vlasov 2018, 36-37)

Lapsen myönteiset kokemukset hänelle tärkeiden ihmisten kanssa vahvistavat lasta ja auttavat selviämään tulevaisuudessakin paremmin hankalista tilanteista. Osallisuus on parhaimmillaan sitä, että huomioidaan lapsen kehitykselliset tarpeet sekä heidän omat ajatuksensa. Lapselle tulee tunne osallisuudesta, kun hän tuntee kuuluvansa tasavertaisena ryhmään. (Fonsén, Heikka, Kangas, Vlasov 2018, 37)

Lapsen myönteiset kokemukset hänelle tärkeiden ihmisten kanssa vahvistavat lasta ja auttavat selviämään tulevaisuudessakin paremmin hankalista tilanteista. (Fonsén, Heikka, Kangas, Vlasov 2018, 37)

5 KEHITTÄMISTYÖN TARKOITUS JA TAVOITE

Kehittämistyön tarkoituksena oli suunnitella ja toteuttaa Alavan seurakunnan varhaiskasvatukselle katsomuskasvatuksellinen Ihana minä-työskentely käyttäen lattiakuvat-menetelmää. Tämä työskentely toteutettiin alueen päiväkodeissa. Tämän avulla pyrittiin lisäämään yhteistyötä päiväkotien kanssa.

Tutkimuksissa on huomattu, että varhaiskasvatuksessa ryhmän pedagoginen hyvinvointi lisääntyy, kun ryhmän niin aikuisten kuin lastenkin vahvuudet tulevat käyttöön ja näkyväksi. Hyvinvoivasta yhteisöstä hyötyvät kaikki. Hyvinvoivassa yhteisössä lapselle muodostuu käsitys itsestään positiivisena. Lapsen vahvuudet huomioimalla tehdään ennaltaehkäisevää työtä, sillä jos lapsen vahvuudet jäävät huomaamatta varhaiskasvatuksessa, on vaarana, ettei lapsen myönteistä minäkäsitystä tueta riittävästi elämässä. (Wenström 2022, 15–17)

Katsomuskasvatus on osa pedagogista toimintaa varhaiskasvatuksessa. Se on yleissivistävää kasvatusta, jonka tavoite on kunnioituksen ja ymmärryksen lisääminen eri katsomuksia kohtaan. Katsomuskasvatukseen sisältyvät uskonnottomuus sekä myös uskonnolliset vakaumukset. Katsomuskasvatuksella tuetaan lasten kulttuurisen ja katsomuksellisen identiteetin kehittymistä. Varhaiskasvatuksessa tutustutaan tasavertaisesti uskontoihin ja muihin katsomuksiin, myös uskonnottomuuteen, mutta lasta ei ohjata minkään katsomuksen piiriin. (Opetushallitus 2018b, 1.)

Alavan seurakunnan varhaiskasvatuksen yksi tärkeä yhteistyökumppani on Kuopion kaupungin varhaiskasvatus. Päiväkotien kanssa on tehty yhteistyösopimus, jossa on tarkasti määritelty yhteistyön luonne ja tarkoitus.

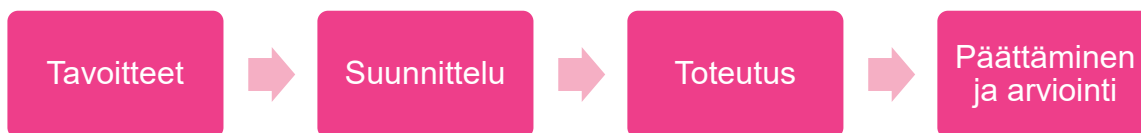
Alavan seurakunnan varhaiskasvatus tarjoaa kerran vuodessa alueen varhaiskasvatuksen työntekijöille mahdollisuuden osallistua katsomuskasvatuskoulutukseen. Vuonna 2024 koulutus liittyi lattiakuvien käyttöön varhaiskasvatuksessa.

6 KEHITTÄMISTYÖN TOTEUTUS

6.1. Lineaarinen malli

Kehittämistyöhöni valittiin lineaarinen malli. Se sopii hyvin kehittämistyöhön, jossa on löydetty ongelma eli tarve ja siihen pyritään etsimään tarkka vastaus eli kehittämisidea. (Toikko & Rantanen 64, 66)

Lineaarinen malli on vaihe vaiheelta etenevä prosessi. Se muodostuu neljästä eri vaiheesta. Ensimmäisessä vaiheessa asetetaan kehittämistyölle tavoite. Toisessa vaiheessa laaditaan suunnitelma. Kolmannessa vaiheessa on suunnitelman toteuttaminen ja viimeisenä vaiheena on kehittämistyön tulosten arviointi alkuperäisten tavoitteiden pohjalta sekä päättäminen. Kehittämistyössä on tärkeä ensin määritellä tavoitteet, mihin pyritään. Tavoitteen on oltava hyvin rajattu ja perustuttava tarpeeseen. (Toikko & Rantanen 2009, 64.)

KUVA 1. Lineaarinen malli (Toikko ja Rantanen 2009, 64)

6.2 Suunnittelu

Kirkon varhaiskasvatuksessa työskennellään lasten ja perheiden parissa. Kirkon varhaiskasvatus eroaa muusta varhaiskasvatustyöstä kristillisellä sanomallaan. Mutta kristillisen kasvatuksen lisäksi tarjoamme katsomuskasvatuksellista niin sanottua yleissivistävää toimintaa esimerkiksi päiväkodeille. Ihana minä - työskentely on katsomuskasvatuksellinen. Toki siihen pystyisi tilanteen niin salliessa lisätä helposti kristillistä sanomaa.

Alavan seurakunnan varhaiskasvatus tarjosi kaupungin varhaiskasvatusyksiköille lattiakuvakoulutusta marraskuussa 2024. Seurakunnan varhaiskasvatuksen tiimissä mietimme kuinka kehittää ja hyödyntää Lattiakuvat menetelmää osana seurakunnan ja päivähoiton yhteistyötä. Päätimme tarjota heille valmista työskentelyä Lattiakuvat menetelmällä. Sovimme, että tuli minun kehittämistehtäväni.

Suunnittelimme työparini kanssa työskentelyn, joka olisi suunnattu erityisesti 3–6-vuotiaille lapsille. Ihana minä- työskentely vahvistaisi lasten minäkuvaa ja lisäisi osallisuuden kokemusta omassa varhaiskasvatusryhmässä.

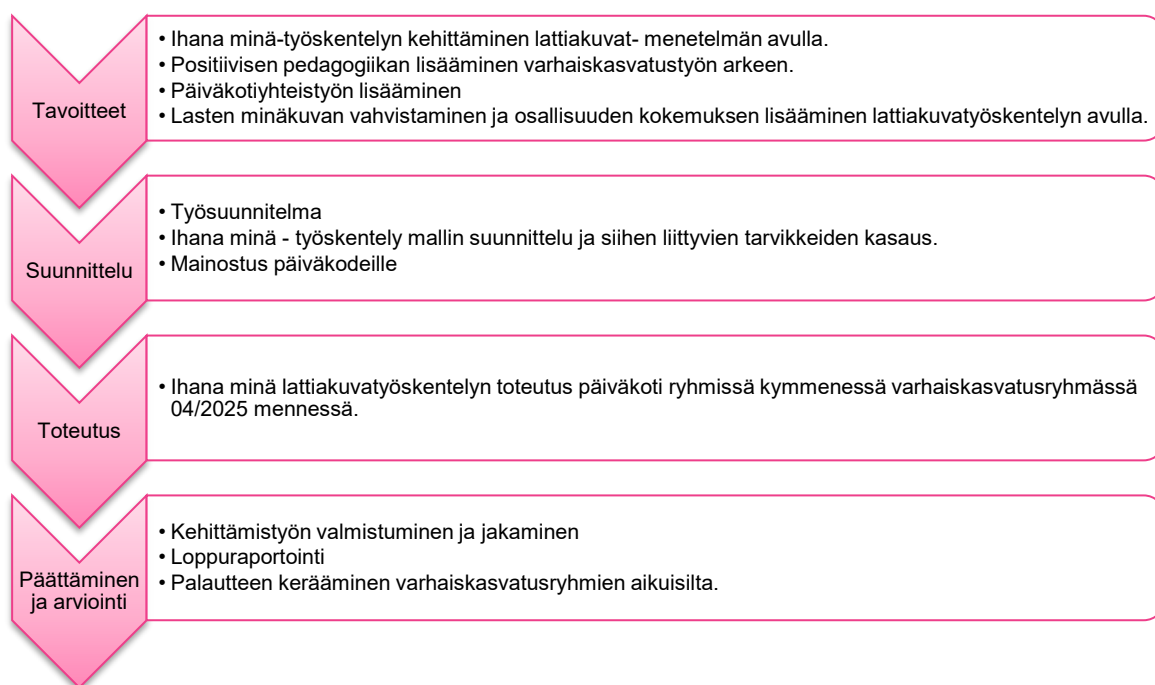
Työskentelylle tehtiin ohjelmarunko ja selkeät tavoitteet sille. Pedagogiset tavoitteet olivat osallisuus ja myönteisen minäkuvan vahvistuminen omien vahvuuksien tunnistamisen kautta. Tässä teoriapohjana positiivinen pedagogia. Työskentelyssä yksi tärkeä asia oli myös katsomuskasvatus. Katsomuskasvatuksen myötä pystyisimme tarjoamaan työskentelyä kaikille lapsille ja ryhmille turvallisesti.

Suunnittelimme ohjausmallin, joka pilotoitiin seurakunnan lapsikerhossa. Kerhossa oli tuolloin paikalla kolmetoista 3–6-vuotiasta lasta. Testaus oli hyvä senkin tähden, että näkisimme mikä toimii ja mikä

ei. Muokkasimme vähän työskentelyä tämän kokeilun pohjalta. Olimme suunnitelleet, että käytämme alussa sateenkaaren väristä köyttä, josta lapset ottavat kahdella kädellä. Tämä aiheutti heti lapsille valinnan vaikeutta ja eripuraakin päättää minkä väriselle kohdalle tarraisi kiinni. Köysi päätettiin vaihtaa yksiväriseksi, koska meillä oli rajattu aika käytössä työskentelyssä. Haluttiin jättää aikaa keskustelulle ja sille, että lapset saavat kertoa omista vahvuuksistaan työskentelyn edetessä.

Alavan seurakunnan varhaiskasvatuksella on yhteistyöpalaveri alueen päiväkotien kanssa kaksi kertaa vuodessa. Palaverit ovat tärkeitä myös palautteen antamisen kanavana. Alueeseemme kuuluu 14 päiväkotia. Yhteistyöpalaveri pidetään teamsin kautta. Päiväkodeista on valittu seurakunnan yhteistyöhenkilöt. Näiden yhteistyöhenkilöiden tehtävä on osallistua teams -palaveriin ja viedä tietoa oman päiväkodin työntekijöille sekä tuoda toiveita seurakuntaan päin. Tammikuussa olleessa yhteistyöpalaverissa kerroin tästä työskentelystä. Kerroin myös ohjeet, joiden mukaisesti päiväkodit voisivat varata työskentelyä omalle päiväkotiryhmälleen.

Kehittämistyön prosessin eteneminen

KUVA 2. Lineaarinen malli omassa työssäni (Toikko ja Rantanen 2019, 64)

6.2 Toteutus

Ihana minä- työskentely toteutettiin toimeksiantajan ja suunnitelman pohjalta päiväkotiryhmän toiveen mukaan, joko päiväkodin omissa tiloissa tai seurakunnan tiloissa. Työtä rajattiin niin, että se suunnatettiin 3–6-vuotiaille lapsille. Lisäksi rajaukseen vaikutti käytettävissä oleva aika 30 minuuttia.

Työskentelyn haluttiin olevan sellaista, että päiväkotiryhmästä kaikki pystyivät osallistumaan eli se oli yleissivistävää. Lasta ei tule varhaiskasvatuksessa ohjailta tai pakottaa uskomaan tai olemaan uskottomatta. Uskontoja tai uskonottomuutta ei tule laittaa arvojärjestykseen. Katsomuskasvatusta toteuttaessa on ensiarvoisen tärkeää kunnioittaa jokaisen vanhemman taustaa, arvoja, sekä toiveita. (Opetushallitus 2018b.)

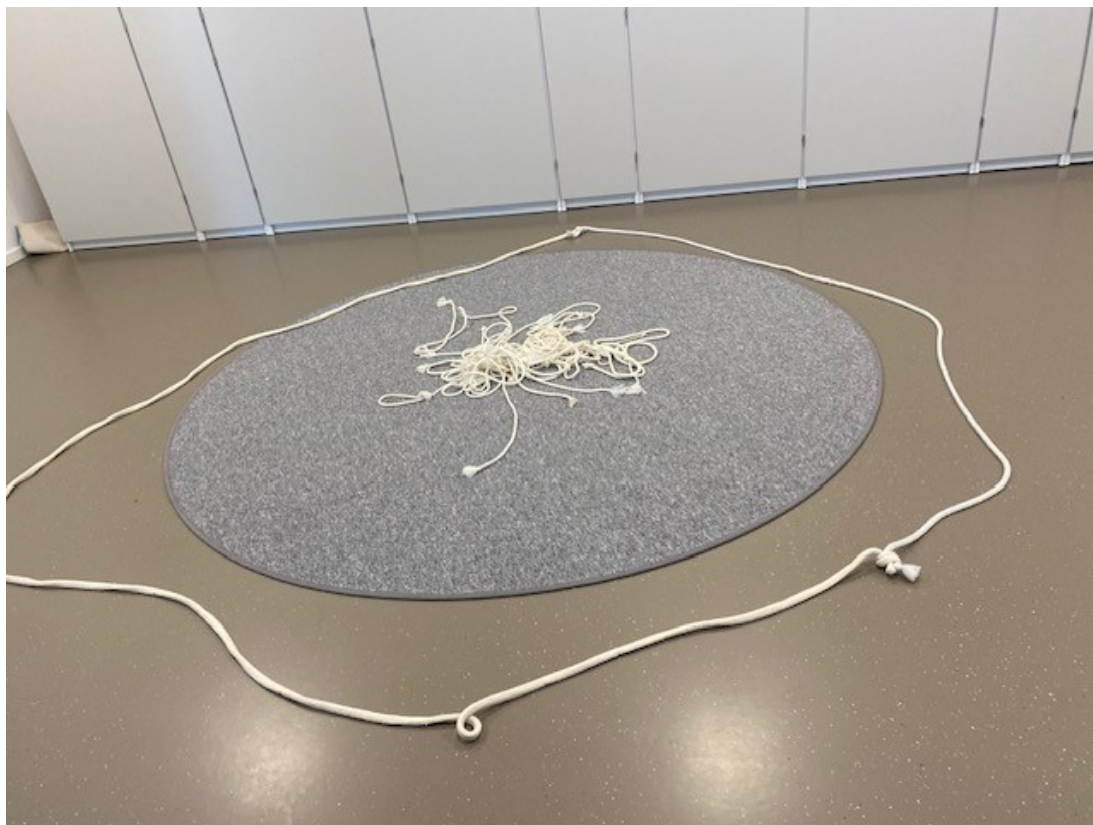
Toikon ja Rantasen mukaan on tärkeää, että tavoitteet ovat selkeitä, rajattuja sekä konkreettisesti toteutettavissa. Tavoite muodostuu projektin tarpeesta tai ideasta. (Toikko&Rantanen 2009, 64.) Työskentelylle asetettiin selkeät tavoitteet. Valittuja tavoitteita kuvataan teoria osuudessa. Näiden teoria osuuksien myötä suunniteltiin ihana minä -työskentely, jossa pohjana omien vahvuuksien tunnistaminen ja osallisuuden kokeminen ryhmän jäsenenä.

Kehittämistyön aikana lattiakuvatyöskentely toteutettiin kymmenen lapsiryhmän kanssa. Ryhmissä 13–21 lasta. Oppimisympäristö rakennettiin siten, että huoneessa käytettiin yksinkertaista sisustusta ja esimerkiksi lelut olivat peitetty näkyvistä. Näin minimoitiin häiriötekijöitä. Työskentelyssä otettiin huomioon erilaiset oppijat ja tuen tarpeet. Pyysin ryhmän aikuisia avustamaan asettuen erityistä tukea tarvitsevien lasten viereen ja tarvittaessa pitämään huolta järjestyksen säilymisestä. Tämä takasi sen, että sain itse keskittyä tuokion ohjaamiseen. Lattiakuvatuokioiden aikana pyrin toimimaan lattiakuva-menetelmän tavoitteiden mukaisesti jokaista lasta kunnioittavalla tavalla ja kiinnitin erityistä huomiota rohkaisevan ja kannustavan ilmapiirin luomiseen. (

Ihana minä- työskentelyssä vahvistetaan myös lapsiryhmän varhaiskasvattajia huomaamaan, että kuukoistava lapsi voi paremmin. Positiivisen psykologian perusidea on löytää ihmisestä hyvää ja tunnistaa hänen vahvuutensa. Näin ollen ihmisen hyvinvointi lisääntyy ja voimistuu. (Ojanen 2014,10)

Ihana minä -työskentelyssä huomioitiin, että jokainen lapsi tuli kuulluksi omalla paikallaan omana itsenä, mutta myös ryhmän päiväkotiryhmän jäsenenä. Lapsia rohkaistiin osallisuuteen vahvistaen heidän itseluottamustaan ja psyykkisen turvallisuuden kokemusta ryhmässä. Saadakseen rohkeutta ilmaista itseään, useat lapset tarvitsevat tunteen turvallisuudesta. (Turja 2017, 49)

6.4 Lattiakuvatyoöskentelyn pedagoginen dokumentointi

KUVA 3. Aloitustilanne työskentelyssä. Lapset ohjattiin istumaan ympyrään lattialle pitäen köydestä kiinni kahdella kädellä. Myös varhaiskasvattajat osallistettiin työskentelyyn.

KUVA 4. Lapsen rakentama "oma Vahvuuspesä".

KUVA 5. Materiaalit, joista lapset valitsivat esineitä merkiksi omista vahvuuksistaan.

KUVA 6. Valmis Vahvuuspesä-tuotos.

KUVA 7. Lapsiryhmän valmis Ihana minä-lattiakuva.

6.5 Arviointi

Ryhmältä pyydettiin peukkupalautetta, kun työskentely oli ohi. Eli peukku ylös, jos oli kivaa, peukku keskelle, jos oli siltä ja väliltä ja peukku alas, jos oli ihan tylsää. Tällainen palautteen kerääminen toimii hyvin lapsiryhmän kanssa. Varhaiskasvattajilta sain sanallista palautetta heti työskentelyn jälkeen ja se oli aina hyvin positiivista. He olivat kokeneet, että työskentely sopi lapsille ja sai heidät innostumaan, he ihmettelivät sitä, kuinka lapset jakoivat keskittyä ja kuunnella ohjeita. Sekä työskentelyn upea lopputulos hämmästytti monia. Myös tunnelmaa arvioitiin rauhalliseksi.

Lähetin vielä forms-palautelomakkeen päiväkoteihin ja pyysin palautetta varhaiskasvatuksen henkilöstöltä työskentelystä. Forms-palautelomakkeeseen vastasi viisi henkilöä, jotka osallistuivat ryhmänsä kanssa Ihana minä-työskentelyyn. Palautteissa nousi yksi kehittämisidea, jossa toivottiin kuvia erilaisista vahvuuksista. Näin lapsien voisi olla helpompi nimetä omiakin vahvuuksiaan. Positiivista palautetta tuli mm. kaikki suosittelisivat työskentelyä muille päiväkotiryhmille. Lasten osallisuuden ja omien vahvuuksien tunnistaminen oli kiitettävällä tasolla palautteessa. Tarkemmin kyselyn tuloksiin voi tutustua liiteosiossa. LIITE 2.

7 POHDINTA

7.1 Kehittämistyön toteutuksen ja tuotoksen pohdinta

Tämän kehittämistyön tavoitteena oli lisätä yhteistyötä varhaiskasvatuksen kanssa lattiakuva-työskentelyn avulla. Tämän pohjalta syntyi ihana minä – työskentely, jossa käytettiin lattiakuvat-menettelmää. Työskentelyn tavoitteena oli lisätä lapsen osallisuuden kokemuksia sekä vahvistaa minä kuvaa omien vahvuuksien tunnistamisen kautta. Tavoitteena oli myös lisätä yhteistyötä päiväkotien kanssa ja lisätä positiivista pedagogiikka arkeen. Mielestäni tavoitteisiin päästiin hyvin. Toteutimme työskentelyn kymmenen päiväkotiryhmän kanssa huhtikuuhun 2025 mennessä. Työskentely jää Alavan seurakunnan varhaiskasvatukseen käyttöön ja sitä tullaan toteuttamaan jatkossakin päiväkotien kanssa. Työskentely kokemus rohkaisee kehittämään lisää työskentelyjä muillakin teemoilla.

Lapset osasivat hienosti löytää ja nimetä vahvuuksia itsestään ja huomata myös sen kuinka paljon erilaisia vahvuuksia ja taitoja heidän ryhmässään on. Myös ryhmän aikuisten vahvuuksia ihasteltiin. Kehittämistyön toiminnallinen toteutus mahdollisti merkityksellisiä osallisuuden kokemuksia lapsille.

Se, että lapsi tulee kuulluksi ja nähdyksi hyvän kautta voi olla merkittävässä asemassa lapsen minäkuvan kehityksen kanssa ja näin olla ennaltaehkäisevää työtä. Ennaltaehkäisevää on nähdä hyvä lapsessa eikä jäädä kiinni vain lapsen heikkouksiin ja puutteisiin. Kun lasta nostetaan positiivisen pedagogiikan kautta hän alkaa kukoista ja voida hyvin. Hän alkaa nähdä hyvän itsessään.

Ihana minä – työskentelyssä tehdään yhdessä ryhmänä kuva lattialle, mutta myös yksilötyöskentely on tärkeässä asemassa. Lapset saivat kokemuksen osallisuudesta ryhmään kuulumisesta sellaisilla taidoilla ja vahvuuksilla kuin kullakin on. Mielestäni tämä työskentely oli erittäin onnistunut kokonaisuus.

Osallistava toiminta on merkityksellistä lasten päivittäisessä elämässä. Lasten osallistuminen erilaisiin aktiviteetteihin mahdollistaa oppimisen ja edistää kehitystä kokonaisvaltaisesti. Aktiivinen osallistuminen vaikuttaa positiivisesti osallistumiseen ja oppimiseen. (Arvola 2017, 300–301.)

7.2 Eettisyys ja luotettavuus

Alavan seurakunnan varhaiskasvatuksella on yhteistyösopimus Kuopion kaupungin varhaiskasvatuksen kanssa, jossa määritellään tarkasti tehtävä yhteistyö. Kehittämistyö ei poikennut sovitusta yhteistyön malleista. Päiväkodit vastaavat lasten tarvittavista erillisluvista.

Teoria pohjaa on koottu tutkimalla ajankohtaista teoria tietoa kirjoista. Teoria kirjallisuuden etsinnässä etsintään pyysin apua kirjaston henkilökunnalta. Tärkeää työssäni on myös ollut kirjoittaa lähdemerkinnät oikein.

7.3 Ammatillinen kasvu

Ammatillinen kasvuni on tämän kehittämistyön myötä vahvistunut. Teoria kirjallisuuteen tutustumisen myötä minun ammatti identiteettini on vahvistunut. Erityisesti iloitsen siitä, että olen löytänyt oman pedagogisen polkuni, jota haluan toteuttaa varhaiskasvatuksessa. Haluan edistää hyvän etsimistä niin lapsista kuin työtovereista varhaiskasvatuksen kentällä myös lasten vanhemmistakin. Positiivinen pedagogiikka varhaiskasvatuksen kentällä lisää hyvinvointia niin lapsissa kuin aikuisissa. Jokainen meistä tarvitsee tulla huomioiduksi ja ihastelluksi. Iloitsin Ihana minä- työskentelyssä siitä kuinka jokainen lapsi ja aikuinen hymyili työskentelyn aikana. Vaikka tilanteeseen olisi tultu hiukan kireällä kii-reen tunteellakin.

Osallisuuden kokemusten tarjoaminen lapsille varhaiskasvatuksen kentällä on myös ensiarvoisen tärkeää. Leikkiessä lapsi saa toteuttaa tätä erittäin vahvasti. Mutta lapsia tulisi kuulla muissakin päiväkotiarjen asioissa. Kysyä, kuunnella ja toteuttaa. Tätäkin kautta lapsi saa positiivisen kokemuksen itsestään osaajana.

Varhaiskasvatuksen sosionomin ammatillinen osaaminen on laaja-alaista ja hyvin monipuolista. Ammatillisia kompetensseja ovat mm. sosiaalialan ja varhaiskasvatuksen eettinen osaaminen, varhaiskasvatuksen sosiaalipedagoginen osaaminen, varhaiskasvatuksen ja sosiaalialan palvelujärjestelmän ja lainsäädännön osaaminen, kulttuurisen moninaisuuden tunnistaminen, kriittinen ja osallistava yhteiskuntaosaaminen, työyhteisö- ja johtamisosaaminen. (Talentia n.d Varhaiskasvatuksen sosionomi)

7.4 Kehittämistyön hyödynnettävyys ja kehittämisideat

Keräsin Forms -palautelomakkeella palautetta työskentelystä. Kerätyissä palautteissa nousi yksi kehittämisidea, jota voisi jatkossa työstää osaksi ihana minä- lattiakuvatyoöskentelyä. Työskentelyyn voisi tehdä vahvuuskortteja, joissa olisi kuvin erilaisia vahvuuksia ja taitoja. Lasten voisi olla näin helpompi ymmärtää erilaisia vahvuuksia pelkän sanallisen selityksen lisäksi. Lisäksi näin huomioitaisiin erilaiset oppijat. Lapsi, jolla on kielellisiä haasteita voisi kertoa omista vahvuuksista kortteja näyttämällä.

Ihana minä - työskentely jää Alavan seurakunnan varhaiskasvatuksen käyttöön. Jatkossa voisi ideoida useammankin työskentelyn päiväkodeille tarjottavaksi. Kehittämisideana myös se kuinka työskentelyä voisi toteuttaa eri ikäisten lasten parissa.

Erilaisia valmiita lattiakuvatyoöskentelyitä löytyy kirjoista tai internetistä. Lattiakuvien käyttö varhaiskasvatuksessa on mukavaa yhteistoimintaa ja pedagogisesti perusteltua varhaiskasvatusta. Työskentelyitä voi myös muokata ryhmälle sopivaksi tai tehdä menetelmää hyödyntäen työskentelyn jostain muusta aiheesta.

LÄHTEET

- Aitlahti, Kaisa 2025. Lattiakuvat. Verkkojulkaisu. <https://lattiakuvat.fi>. Viitattu 20.2.2025.
- Aitlahti, Kaisa & Keränen-Pantsu, Raili & Mäkinen, Aulikki & Reina, Riikka 2017. Lattiakuvat katso-
muskasvatuksessa ja opetuksessa. Lasten keskus ja Kirjapaja oy. Helsinki. 2017.
- Arvola, Outi, Lastikka, Anna-Leena & Reunamo, Jyrki 2017. Increasing Immigrant Children's Partici-
pation in the Finnish Early Childhood Education Context. The European Journal of Social and Be-
havioural Sciences. https://www.researchgate.net/publication/320852745_Increasing_Immigrant_Children's_Participation_in_the_Finnish_Early_Childhood_Education_Context. Viitattu 5.4.2025.
- Avola, Pauliina & Pentikäinen, Viivi 2022. Kukoistava kasvatus.
Positiivisen pedagogiikan ja laaja-alaisen hyvinvointiopetuksen käsikirja. Kolmas painos. BEEhappy Publishing Oy.
- Fonsén, Elina & Heikka, Johanna & Kangas, Jonna & Vlasov, Janniina 2018. Osallisuuden pedago-
giikka varhaiskasvatuksessa 2-Suunnittelu, toteuttaminen ja kehittäminen . Kopio Niini oy. Helsinki.
- Järvinen, Kirsi & Mikkola, Petteri 2015. Oletko sä meidän kaa? Näkökulmia osallisuuteen ja yhteisölli-
syyteen varhaiskasvatuksessa. Kustantaja pedatieto oy.
- Kangas, Jonna & Karlsson, Liisa & Larstikka, Anna-Leena 2021. Voimauttava varhaiskasvatus. Leik-
kivä, osallinen ja hyvinvoiva lapsi. Otava kirjapaino. Keuruu 2021.
- Leskisenoja, Eliisa 2019. Positiivinen pedagogiikka varhaiskasvatuksessa. Toteuta käytännössä.
2.painos. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Ojanen, Markku 2014. Positiivinen psykologia.2. uudistettu painos. Helsinki: Edita.
- Oikkola, Kia 2022. JokaLapsi. Pedagoginen monitoimityökalu. Meedia Zone, OU.Tallinna 2022.
- Opetushallitus 2018b. Ohje varhaiskasvatuksen katsomuskasvatuksen toteuttamisesta ja uskonnolli-
sista tilaisuuksista varhaiskasvatuksessa. https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/ohje_varhaiskasvatuksen_katsomuskasvatuksen_toteuttamisesta_ja_uskonnollisista-tilaisuuksista.pdf . Viitattu 20.4.2025.
- Opetushallitus 2022. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022. Verkkojulkaisu.
<https://www.oph.fi/fi/tilastot-ja-julkaisut/julkaisut/varhaiskasvatussuunnitelman-perusteet-2022>. Viitattu 17.2.2025
- Talentia n.d. Varhaiskasvatuksen sosionomi. Verkkojulkaisu. <https://www.talentia.fi/nain-vaikutamme/talentia-vaikuttaa-varhaiskasvatuksessa/varhaiskasvatuksen-sosionomin-tehtavakuva/>. Viitattu 10.4.2025.
- Toikko, Timo & Rantanen, Teemu 2009. Tutkimuksellinen kehittämistoiminta. Näkökulmia kehittä-
misprosessiin, osallistumiseen ja tiedontuotantoon. 3. korjattu painos. Tampereen Yliopistopaino Oy.
- Turja, L. (2017). Lasten osallisuus varhaiskasvatuksessa. Teoksessa E. Hujala, & L. Turja (toim.),
Varhaiskasvatuksen käsikirja. Jyväskylä: PS-Kustannus.
- Yrttiaho, Reetta & Posio, Susanna 2021. Opettajan hyvinvointikirja. Positiivisen psykologian työka-
luja työhyvinvoinnin tueksi. Jyväskylä: PS-kustannus.

Ihana minä -työskentely

Katsomuskasvatuksellinen lattiakuva työskentely päiväkodeille

Ikäsuositus: 3-6-vuotiaat lapset. Kesto n. 30 minuuttia.

Ryhmäkoko: max. 21 lasta. Voidaan toteuttaa päiväkodin ryhmätilassa tai seurakunnan tiloissa.

Tarvikkeet: Nämä tuo seurakunnan ohjaaja mukanaan. Pitkä köysi, pieniä naruja väh. 25kpl, paljon erilaisia pieniä materiaaleja kuten käpyjä, kiviä, lehtiä, lasikiviä, simpukoita yms. erillisissä koreissa.

Tila: Ryhmä tila, jossa raivattu avaraa tilaa työskentelylle.

Työskentelyn pedagogiikkaa

Lattiakuva työskentelyllä on aina pedagoginen tavoite.

Tämän työskentelyn tavoitteena on lapsen osallisuuden vahvistaminen sekä minä kuvan vahvistaminen omien vahvuuksien tunnistamisen kautta.

Lattia kuvissa käytetään monia aisteja. Kertomus rakentuu kuunnellen, katsellen, koskien ja kertoen. Työskentely on myös kehollista. Liikutaan ja leikitään yhdessä. Kosketellaan erilaisia materiaaleja. Lattiakuva on visuaalinen: työskentelyn edetessä tulee koko ajan lisää katsottavaa.

Myös erilaisten tunteiden äärellä työskentelemme, Ne auttavat pohtimaan oikeaa ja väärän kysymyksiä sekä valintoja ja vastuullisuutta.

Lattia kuvat tukevat oppimista monin tavoin. Oppimisen prosessi on aina yksilöllinen. Sen kohteena on oma identiteetti, uusiin asioihin tutustuminen, toisten huomioiminen, oman vuoron odottaminen tai monimuotoisuuden kunnioittava kohtaaminen.

Työskentelyn kulku:

Aloitetaan kuuntelemalla/soittamalla/laulamalla laulusta ihme ihminen ensimmäinen säkeistö. Löytyy vihreästä lasten virsikirjasta.

Ohjaaja: Otamme kaikki kiinni köydestä niin, että se muodostaa ison ympyrän ja käymme istumaan. Me kuulumme samaan piiriin. Kuulumme samaan ryhmään. Te olette päiväkotiryhmä, johon kuulutte. Meillä on monenlaisia ryhmiä, joihin kuulumme. Voi olla harrastusryhmiä ja perhekin on ryhmä. On ihanaa kuulua erilaisiin ryhmiin. Kuitenkin meistä jokaisella on myös oma paikka. Tuomme ihanan itsemme osaksi ryhmää, ryhmän jäseneksi. Mutta millainen olen ihana minä?

Jätämme köyden ympyräksi keskelle lattialle.

Ohjaaja: Nyt jokainen voi ottaa pienen köyden pätkän. Köydet löytyvät ison ympyrän keskeltä. Lapset tekevät siitä ympyrän vähän kauemmaksi isosta ympyrästä. Niin sanotun oman pesän, joka kuvastaa itseä. Käymme seisomaan omaan ympyrään. Lapsilta kysytään tietävätkö he mitä tarkoittaa vahvuus? Avataan käsitettä kertomalla, että se on taitoja mitä meillä on. Missä olemme hyviä. Lapset saavat tehtäväkseen miettiä kolme asiaa, joissa ovat hyviä. Jokainen hakee kolme asiaa materiaaleista kuvastamaan näitä asioita ja laittaa ne omaan ympyrään. Ihana minä, osa ryhmää.

Seuraavaksi juttelemme lasten ja ryhmän aikuisten kanssa asioista, joita he laittoivat omaan pesään. Lapset saavat kertoa omista vahvuuksistaan, jos haluavat. Tälle annetaan aikaa niin, että jokainen saa kertoa. Myös aikuiset.

Ohjaaja: valtavan upeita taitoja ja vahvuuksia löytyy jokaiselta lapselta. Seuraavaksi nämä taidot yhdistyvät osaksi ryhmää. Jokainen saa valita materiaaleista jotain, jolla oma ympyrä yhdistetään isoon ympyrään eli tekevät ns. polun omasta pikku ympyrästä isoon ympyrään. Tämä kuvastaa sitä, että kuulumme ryhmään, mutta olemme kuitenkin yksilöitä. Tuomme omat vahvuutemme osaksi yhteistä ryhmää.

Lopussa ihastellaan yhteistä lattiakuva.

Lopuksi peukkupalaute osallistujilta ja ryhmän aikuiset kertovat lapsille miten päivä jatkuu.

LIITE 2

Forms -palautekyselyn tulokset

Vastaukset 5 Keskimääräinen aika 03:59

1. Miten todennäköisesti suosittelisit Ihana minä lattiakuvatyöskentelyä muille päiväkotiryhmille?

Arviointi asteikolla 0-100%

100%

2. Kuinka arvioisit osallisuuden toteutuneen työskentelyssä?

Arviointi asteikolla 1-5.

5.00

3. Kuinka arvioisit lasten minä kuvan ja omien vahvuuksien tunnistamisen onnistuneen?

Arviointi asteikolla 1–5

4.20

4. Mistä pidit eniten toiminnassa?

"Siitä, kun jokainen sai kertoa vuorollaan, missä on hyvä"

"Siitä, että lapset saivat osallistua ja tunnelma oli rauhallinen."

"Lasten kuunteleminen, osallisuus. Kivat materiaalit."

5. Miten työskentelyä voisi vielä kehittää?

"Vahvuuksia voisi olla esillä kuvina niin lapset tunnistaisivat paremmin omat vahvuuksensa."

6. Vapaa sana, terveiset yms.

"Toteutus oli ihana ja rauhallinen hetki"

"Vahvuus-sanana ei ole itsestäänselvyys lapsille. Kuvat auttavat selittämään / tunnistamaan vahvuuksia auki."